

Bovenregionaal bestuurlijk overleg Noord-Holland – continuïteit in de uitvoering van de jeugdbescherming en -reclassering

<i>Aan</i>	<i>Coördinerend wethouders van de Noord-Hollandse regio's West-Friesland, Gooi- en Vechtstreek, Kop van Noord-Holland, Alkmaar, Zuid-Kennemerland, IJmond</i>
<i>Van</i>	<i>Jan-Dirk Sprokkereef (VNG)</i>
<i>Onderwerp</i>	<i>Continuïteit in de uitvoering van jeugdbescherming en -reclassering</i>
<i>Datum</i>	<i>23 juni 2016</i>
<i>Datum overleg</i>	<i>Dinsdag 28 juni 2016</i>
<i>Locatie</i>	<i>Stadhuis Hoorn - Nieuwe Steen 1 – B&W kamer A104</i>

Bespreekpunten

- Op welke wijze kunnen de regio's geïnformeerd worden over de scenario's waarmee de regionaal werkende gecertificeerde instellingenrekening houden voor 2017?
- Op welke wijze informeren de regio's de regionaal werkende gecertificeerde instellingen over de voornemens die zij hebben voor 2017 op het gebied van jeugdbescherming en -reclassering?
- Op welke wijze gaan de Noord-Hollandse regio's hierover gezamenlijk het gesprek aan met de regionaal werkende gecertificeerde instellingen?

Aanleiding

Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Gemeenten zijn bij wet verplicht om de door de rechter opgelegde jeugdbeschermingsmaatregelen af te nemen van een gecertificeerde instelling (GI). In het hele land moeten jeugdigen en hun ouders kunnen rekenen op het feit dat jeugdbescherming en jeugdreclassering geboden kan worden als de rechter hiertoe een maatregel uitspreekt.

De Noord-Hollandse regio's hebben deze verantwoordelijkheid opgepakt en geven invulling aan zowel de beleidsmatige opgave als aan de vormgeving van de inkoop van jeugdbescherming en -reclassering. Om er zeker van te zijn dat er ook in 2017 sprake is van continuïteit in de uitvoering van de jeugdbescherming en -reclassering, is het niet alleen van belang dat iedere regio *afzonderlijk* een inkoopproces afrondt, maar ook dat de *optelsom* van deze processen ertoe leidt dat een gecertificeerde instelling is die dit kan bieden. Om hiervan een beeld te krijgen, heb ik de afgelopen maanden een aantal stappen gezet:

- In alle regio's heeft een ambtelijk gesprek plaatsgevonden, altijd met de beleidsadviseur(s), soms aangevuld met contractmanagers of inkopers.
- In alle regio's heeft een bestuurlijk gesprek met u als wethouder plaatsgevonden.
- Er is gesproken met de bestuurder van de regionale Gecertificeerde Instelling (de Jeugd- en Gezinsbeschermers).

- En tot slot heeft er onder mijn voorzitterschap een bovenregionaal ambtelijk overleg plaatsgevonden ter voorbereiding op dit bovenregionale bestuurlijk overleg. In dit bovenregionale overleg is de optelsom gemaakt van de voornemens die de zes Noord-Hollandse regio's voor 2017 hebben als het gaat om de inkoop van jeugdbescherming, -reclassering en eventuele overige taken (Veilig Thuis, preventieve jeugdbescherming en crisisdienst).

Op basis hiervan is een gezamenlijke inschatting gemaakt van de potentiële risico's op het gebied van de continuïteit in de uitvoering van de jeugdbescherming en -reclassering. Hierbij gaat het overigens nadrukkelijk om continuïteit in de uitvoering van deze *taken*, niet om de continuïteit van instellingen. Om te beoordelen of deze diensten geleverd kunnen worden, is het wel van belang te bezien of er risico's zijn dat de gecertificeerde instelling die wordt gecontracteerd kan blijven bestaan. Uit de gevoerde gesprekken blijkt niet dat deze risico's ontstaan ten aanzien van landelijk werkende instellingen (Leger des Heils en William Schrikker Groep). Zij kampen ook met specifieke vraagstukken (zoals administratieve lasten), maar vanuit het kader van dit traject zijn er geen risico's in beeld gekomen ten aanzien van de continuïteit. De landelijk werkende instellingen hoeven immers geen taken af te stoten en regio's geven aan geen daling in het aantal maatregelen te verwachten (in sommige regio's eerder een stijging).

Het beeld in de Noord-Hollandse regio's

Noord-Holland is een groot en gedifferentieerd gebied. Regio's liggen letterlijk op grote afstand van elkaar en de regio Gooi- en Vechtstreek heeft geen natuurlijke verbinding met de andere regio's, maar ligt eerder op het kruispunt van een aantal (andere) zorglandschappen. De regio kent geen bovenregionaal ambtelijk of bestuurlijk overleg op de schaal van de zes regio's waarin zij elkaar spraken over jeugdbescherming, -reclassering en de GI. In een –voor dit doel georganiseerd- bovenregionaal ambtelijk overleg op 18 mei jl. hebben de regio's hun voornemens uitgesproken op het gebied van (de inkoop van) jeugdbescherming, -reclassering en eventuele andere taken en gezamenlijk in beeld gebracht. Hieronder wordt dit aan de hand van drie cruciale elementen toegelicht:

- De ontwikkeling in de taken van de GI in 2017 en verder
- De inkoop voor 2017
- En de vraag of dat regio's ruimte bieden voor het contracteren van nieuwe GI's.

1. Ontwikkeling taken in 2017 en verder

	Alkmaar	Kop v NH	W-F'land	Z-K'land	IJmond	G&V-streek
JB en JR	Wettelijke taak GI	Wettelijke taak GI	Wettelijke taak GI	Wettelijke taak GI	Wettelijke taak GI	Wettelijke taak GI
Preventieve JB	Overwegen drang aan te besteden. Niet per 2017	Overwegen verlenging in 2017 en mogelijk aanbesteding in de toekomst	Alleen ihkv zorgcontinuïteit bij JBG, verder JBRA.	Wordt voor 2017 gecontinueerd		- 20% per 2017
VT	Is uitgeplaatst	Is uitgeplaatst	Is uitgeplaatst	Is uitgeplaatst	Is uitgeplaatst	Is uitgeplaatst
CIT	Houdt rekening met herpositionering per 2017. Ontwerp vóór zomer 2016. Op basis daarvan eventueel faseren.	Herpositionering per 2018. Afweging al dan niet gefaseerde invoering moet nog gemaakt worden.	Herpositionering per 2018.	Houdt rekening met herpositionering per 2017.	Houdt rekening met herpositionering per 2017 en doorontwikkeling in 2018 e.v.	Houdt rekening met herpositionering per 2017

De regio's in Noord-Holland werken toe naar een GI die de kerntaken jeugdbescherming en – reclassering uitvoert, voor een deel van de regio's aangevuld met preventieve jeugdbescherming. Drie regio's (Gooi- en Vechtstreek, Zuid-Kennemerland, IJmond, Alkmaar) geven aan in 2017 preventieve jeugdbescherming te willen afnemen. Voor de overige regio's is dat nog niet zeker. Ten aanzien van het (gedeeltelijk) uitplaatsen van de uitcrisisfunctie verwachten 2 regio's (West-Friesland en Kop van Noord-Holland) dat dit nog niet in 2017 aan de orde is. De overige regio's houden hier in meer of mindere mate rekening mee. Ook de GI houdt rekening met herpositionering van deze functie per 2017 en bereid zich hier op voor.

2. Inkoop 2017

	Alkmaar	Kop v NH	W-F'land	Z-K'land	IJmond	G&V-streek
Verlengen huidig contract	✓	Kop 3: mogelijk verlengen.	✓	✓	✓	
Niet verlengen huidig contract		Hollands Kroon per 1 juli 2016 nieuw contract				✓ Intentie meerjarig contact (mogelijk)
Raamovereenkomst zonder (basis)productieafspraken / (basis)budgetgarantie vooraf	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Vier regio's (Alkmaar, West-Friesland, Zuid-Kennemerland en IJmond) verwachten het contract voor 2017 te verlengen. Ook voor drie gemeenten in de Kop van Noord-Holland is dit mogelijk het geval. Eén gemeente in deze regio sluit per 1 juli nieuwe contracten. De regio Gooi- en Vechtstreek heeft aangegeven een open aanbesteding te doen met de intentie meerjarige contracten te sluiten met mogelijk meerdere GI's. Ook de regio West-Friesland heeft inmiddels twee gecertificeerde instellingen gecontracteerd.

In alle regio's is sprake van een raamovereenkomst zonder (basis)productieafspraken of (basis)budgetafspraken vooraf. Regio's geven over het algemeen niet aan grote verschuivingen in de marktaandelen te verwachten, maar het contract biedt geen zekerheid voor de GI.

3. Nieuwe spelers voor jb en jr

	Alkmaar	Kop v NH	W-F'land	Z-K'land	IJmond	G&V-streek
Ja	✓ JBRA pilot	✓ Gemeente Hollands Kroon	JBRA reeds raamcontract	-	-	Mogelijk raamcontract
Nee		✓ Kop 3		✓	✓	

Drie regio's bieden in meer of mindere mate ruimte voor het contracteren van nieuwe GI's voor jeugdbescherming en jeugdreclassering in 2017. Deze regio's contracteren meerdere GI's. Soms wordt de nieuwe speler betrokken in de vorm van de pilot, soms is sprake van een gelijkwaardig raamcontract.

Potentiële risico's

In de Noord-Hollandse regio's kan nu nog niet gezegd worden dat de continuïteit van de uitvoering van de jeugdbescherming en –reclassering in alle regio's geborgd is: het inkoopproces moet in de tweede helft van dit jaar in een aantal regio's zijn beslag krijgen. Dan blijkt welke instelling(en) daadwerkelijk gecontracteerd wordt en voor welke taken.

Daarnaast werken alle Noord-Hollandse regio's met raamcontracten zonder (basis)productieafspraken of een (basis)budget. Dit betekent dat de continuïteit in de dienstverlening zich in de loop van 2017 moet bewijzen: krijgt de regionale gecertificeerde instelling voldoende maatregelen toegewezen om de continuïteit te kunnen blijven borgen? De Jeugd- en Gezinsbeschermers hebben aangegeven dat zij geen substantiële krimp meer verwachten.

De impact van eventuele herpositionering van taken is vooralsnog lastig in te schatten. Het Veilig Thuis is al elders gepositioneerd, de crisisfunctie verdwijnt mogelijk (deel) in 2017 en de uitvoering van preventieve jeugdbescherming is in een aantal regio's nog niet zeker. De Jeugd- en Gezinsbeschermers hebben aangegeven te anticiperen op herpositionering van de crisisfunctie

Voorgestelde stappen

1. De gezamenlijke regio's leggen bij de regionaal werkende gecertificeerde instelling(en) de vraag neer:
 - met welke scenario's voor 2017 de instelling rekening houdt, en
 - welke krimp zij kunnen opvangen zonder dat de continuïteit in gevaar komt. Bijvoorbeeld als gevolg van het wegvallen van taken of een dalende instroom

Voorgesteld wordt dat een afvaardiging van de coördinerend wethouders (zoals hier aan tafel), deze vraag nog voor de zomer bij de regionaal werkende gecertificeerde instelling(en) neerlegt.

2. De gezamenlijke regio's delen de voornemens voor 2017 (o.a. weergegeven in dit memo). Voorgesteld wordt dat (een afvaardiging van) wethouders hierover in gesprek gaat met de regionaal werkende gecertificeerde instelling(en).